

*Третя міжнародна експертна нарада щодо розробки Зеленої книги
з питань захисту критичної інфраструктури в Україні
Київ, Україна, 26 лютого, 2015 року*

Про урахування зауважень зарубіжних експертів до попередніх версій Зеленої книги з питань захисту критичної інфраструктури в Україні

Сергій Кондратов
*Національний інститут
стратегічних досліджень
Київ, Україна*

ВСТУП-1

- Чому розглядаються зауваження зарубіжних експертів?
 - Зауваження українських експертів розглянуті на 2-й нараді (знач. мірою)
 - Європейські експерти мають серйозний досвід як у запровадженні так і у застосуванні концепції ЗКІ
 - Європейські експерти надали принципово важливі та фундаментальні зауваження

Недостатнє розуміння основної цілі ЗК

- ЗК має дати старт дискусіям, залишаючи «двері відчиненими»
- Надто широке і детальне охоплення проблеми (Н.А. параметри трубопроводу не слід вкл. в ЗК)
- ЗКІ не стосується захисту як такого, а спрямована на формування політики (В.Р.)
- ЗК (і БК) не повинна розглядати секторальні плани ЗКІ – це наступний етап роботи
- У ЗК доречно розглянути список секторів КІ, не заглиблюючись в деталі

Недостатнє розуміння термінів КІ та ЗКІ

- У багатьох країнах акцент – на послуги (Воду можна возити у цистернах?)
- Визначаючи КІ враховувати не тільки наслідки, але й швидкість з якою вони наступають (сек., хвил., години, дні, а не місяці й роки)
- Політичні та економічні зусилля не входять до заходів із ЗКІ (напр., газові перемовини з РФ)
- **Всі загрози, всі небезпеки, всі наслідки**

Недостатнє розуміння ДПП, ролі основних акторів

- У ЗК зроблено фокус на завданнях держорганів (нім. експерти)
- Взаємодія типу «Уряд вказує – приватні компанії слухають» – шлях у нікуди (Н.А.)
- Якщо ДПП зведено лише до регулювання, ним воно й обмежиться (Н.А.)
- Необхідна розбудова довіри, основана на обміні інформацією (в т.ч. розвід., що є фактором зміцнення довіри)

РОЛЬ ДЕРЖАВИ/УРЯДУ

- Координуюча роль Держави
- Створення умов і стимулів для розвитку обміну інформацією по горизонталі
- Допомога приватним компаніям у захисті інформації та аналізі загроз
- Іноді дорожче не створювати новий орган, ніж створити (вивч. досвід США і Польщі, створені окремі органи)
- У ЗК можна включити положення щодо необхідності проведення дослідження до прийняття рішення

ЗАУВАЖЕННЯ ЩОДО ЗАГРОЗ КІ

- Слід розглядати **усі загрози**, але пропонується виділити **кіберзагрози** в окремий клас (ЗК з кіберзагроз?) (Н.А.)
- Загрози у ЗК розглянуті з акцентом на експлуат. безпеку (**safety**) і перелік їх - неповний. Слід розрізняти **safety** та **security**. (Нім.експерти):
- Уточнити категорію «соц.-політ. загроз»
Більше уваги до людських помилок

СЕКТОРИ КІ

- 1-ша редакція ЗК майже нічого не залишала поза межами КІ (не можливо створити, управляти і захищати) (В.Р.)
- Для полегшення співпраці – краще обирати сектори, визначені в ЄС (Н.А.)
- Нац. парки та крит. регіони не можуть бути секторами КІ (парал. розгляд для останніх?)
- Включаючи сектор до КІ, слід уявляти, як його захистити (чи є способи, ресурси)

ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ

- ЄС та НАТО як організації суверенних держав не можуть бути моделлю для України
- Необхідно обрати зрівняну країну (напр. Польщу) як модель для розвитку ЗКІ

Дякую за увагу!
ГОТОВИЙ ВІДПОВІСТИ НА
МОЖЛИВІ
ЗАПИТАННЯ.

kondratov@niss.gov.ua